

Årsberetning/årsregnskap 2019

INNHold:

Styrets årsberetning

Resultat og balanse

Noter

Kontantstrømoppstilling

Revisors beretning

Nøkkeltall

Oversikt over tillitsvalgte

EVJE OG HORNNES SPAREBANK

ÅRSBERETNING FOR 2019

Virksomheten i Evje og Hornnes Sparebank

Evje og Hornnes Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor på Evje, som også er et handelssenter for våre omkringliggende kommuner. En sparebank er en selveiende institusjon, uten eksterne eiere/aksjonærer med forventninger til utbytte. Resultatet for regnskapsåret kan i sin helhet, etter fradrag for gaveavsetninger, tilføres egenkapitalen/sparebankens fond.

Å være totalleverandør av finansielle tjenester er vårt hovedformål, og vi arbeider for at Evje og Hornnes Sparebank blir det naturlige førstevalg for så vel personkunder som små og mellomstore bedrifter, primærnæringer, offentlig sektor, institusjoner og lag og foreninger i vårt distrikt. Banken skal være en lokalbank for rikere bygdeliv, men ønsker også å beholde og betjene de kunder som av ulike årsaker flytter fra bygda.

Vår målsetting er å opprettholde bankens soliditet og selvstendighet, noe vi mener er til beste for våre kunder og lokalsamfunnet. For å kunne opprettholde målsetningen og samtidig ha en sterk posisjon i lokalmarkedet har vi valgt, sammen med flere mindre selvstendige sparebanker, å være med i Eika Alliansen. Gjennom dette samarbeid samt med autoriserte, oppdaterte og engasjerte medarbeidere med høy serviceinnstilling, ønsker Evje og Hornnes Sparebank å være en aktiv og profesjonell rådgiver overfor sine kunder.

Dette kommer også til uttrykk i bankens vedtatte strategi, hvor måle-parametere er fastsatt for avkastning, vekst samt kunde- og medarbeidertilfredshet. Samlet sett er styret meget tilfreds med resultatene for 2019. Resultat og avkastning er betydelig bedre enn i 2018, noe som i stor grad må tilskrives rentenettoen. Veksten er som forventet, dog noe mindre bruk av Eika Boligkreditt enn forventet.

Eika Alliansen

Evje og Hornnes Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Alliansen en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i sine lokalsamfunn. De er fysisk tilstede i lokalsamfunnet der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike

kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen visjon er å styrke lokalbankene. Konsernets kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser.

Konkret innebærer det leveranse av komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betaling. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer integrerte, plattformuavhengige, digitale løsninger, både for lokalbankene og for deres kunder. Eika Gruppen har også solide kompetansemiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører der disse velges.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

I 2019 har det Eika tatt et særlig og viktig ansvar for å ivareta standardmetodebankenes interesser etter at Finansdepartementet foreslo nye kapitalkrav som var distriktsfiendtlige og som ville forringe lokalbankenes konkurransekraft. Vårt syn ble lyttet til, men ble ikke i tilstrekkelig grad hensyntatt. Eikas arbeid for å ivareta lokalbankenes konkurransekraft vil vedvare, i første rekke frem mot stortingsvalget i 2021.

Fra 2018 til 2019 er Eika Gruppens kostnader til bankene redusert med 14 prosent gjennom omstilling og andre kostnadsbesparende tiltak i et stadig nærmere samarbeid med bankene. I tillegg er det inngått nye avtaler med leverandører som også har redusert bankenes kostnader betydelig gjennom året.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er lokalbankes kredittforetak som er eid av 64 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 110 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Samfunnsøkonomisk utvikling - makro

Norsk økonomi hadde god vekst i 2019, med fortsatt fallende arbeidsledighet som resultat, men veksten ser ut til å avta inn i 2020.

BNP-veksten for fastlands-økonomien er antatt å ha steget med om lag 2,5 pst i fjor. En unik sterk vekst i oljeinvesteringene, opp hele 15 pst, hadde betydelig ringvirkninger for norsk økonomi. BNP-veksten var noe sterkere enn økonomiens trendvekst; den vekst hvor arbeidsledigheten holder seg konstant. Derfor gikk da også ledigheten ned fra 4,0 pst til 3,8 pst etter en unormal sterk vekst i antall sysselsatte personer, 40-50 000 fra 2018 til 2019, ifølge Nasjonalregnskapet.

Lønnsveksten ser ut til å havne på 3,2 pst for 2019, mens prisveksten ble 2,2 pst. Husholdningene fikk således en moderat bedring i sin kjøpekraft.

Norges Bank satte opp sin styringsrente, foliorenten, i alt tre ganger i 2019 til 1,5 pst. 3-mnd NIBOR økte ikke like mye, bare 0,6 prosentpoeng opp – fra om lag 1,26 pst i desember 2018 til 1,86 pst i desember 2019.

Kredittveksten til husholdningene modererte seg gjennom året, Fra en 12- måneders vekst på 5,8 pst i januar, til 5,2 pst i november. Trolig var tilgangen på nye lån negativt påvirket av innføringen av Gjeldsregisteret, og strammere utlånspraksis for forbrukslån i bankene. Bedriftenes lånevilje var derimot robust (uendret vekstrate på 5,8 pst gjennom året) med sterk utlånsvekst til byggelån og eiendomsinvesteringer.

Til tross for at Norge skilte seg ut i Europa i fjor, med stigende sentralbankrenter, var kronekursen uventet svak, ned 3,7 pst i løpet av året, målt mot i-44 indeksen. Oslo Børs steg med hele 16,5 pst (målt ved indeksen OSEBX, eksklusive utbytte).

Boligprisene fortsatte å utvikle seg moderat, med en gjennomsnittlig prisvekst på 2,5 pst i 2019 fra året før, noe lavere enn lønnsveksten.

Fra januar til september ble det åpnet 3743 konkurser, om lag det samme antall som i samme periode i 2018.

Kapitaldekning - soliditet

Bankens soliditet er god og kapitalen utgjøres av ren kjernekapital samt tilleggskapital/ansvarlig lån.

Fra og med 1. kvartal 2018 er kapitaldekning også blitt rapportert på konsolidert nivå for eierforetak i samarbeidende grupper. Det betyr at andel av Eika Gruppen AS med 0,55% (2018: 0,51%) og Eika Boligkreditt med 0,56% (2018: 0,54%) skal med. Ved årets utgang utgjør kapitaldekningen:

(2018 tall i parentes)

	Banken	Konsolidert
Ren kjernekapitaldekning	21,20% (20,05 %)	19,35% (18,21 %)
Kjernekapitaldekning	21,20% (20,05 %)	19,66% (18,56 %)
Kapitaldekning	23,13% (21,97 %)	21,65% (20,52 %)
Uvektet kjernekapitalandel	10,27% (10,18 %)	8,86% (8,61 %)

Myndighetenes krav er minimum kapitaldekning på 8 %. Hertil kommer regelbestemte påslag (som skal utgjøres av ren kjernekapital) for bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer som pr 31.12.2019 skal utgjøre hhv 2,5 %, 3 % og 2,5 %. Samlet minimumskrav ved årets utgang utgjør 16 %. Hertil kommer dessuten bankens eget ICAAP-påslag/Pilar 2 tillegg på 2,1%-poeng (konsolidert 1,8%) og bankens selvbestemte buffer. Bankens egen ICAAP-beregning gjøres årlig, der risikoområdet kreditt har særlig fokus. Banken benytter Eika Vis modellen i dette arbeidet.

Økningen i årets kapitaldekning tilskrives årets resultat i forhold til vekst og vekting av bankens eiendeler. Fra 31.12.2019 er det også nytt at næringsengasjementer i SMB markedet (Små og Mellomstore Bedrifter) har fått en rabattert vekting.

Denne rabatten har sitt utspring i at EU ønsket å bidra til at små og mellomstore bedrifter skulle få litt enklere tilgang til kapital for å sikre omstillingsevnen på hele kontinentet. Derfor innførte EU en rabatt som reduserer bankenes kapitalkrav for den delen av utlån som går til små og mellomstore bedrifter. Nå, fra 31.12.2019, er denne rabatten også tatt inn i det norske regelverket, og vil i utgangspunktet kunne bety mye for små og mellomstore bedrifter i hele Norge. Disse bedriftene, mange av dem rundt omkring i distrikt-Norge, har bankene som sin viktigste eller eneste finansieringskilde.

På den andre siden vil Finanstilsynet innføre en motvekt til denne rabatten for alle banker, nemlig en økning av systemrisikobufferen med 1,5 %-poeng. Denne økningen er foreløpig utsatt 2 år, til 31.12.2022. Hadde denne vært innført allerede i år ville bankens marginer til det samlede regulatoriske krav vært svekket.

Sparebankens fond er ved årets utgang på 238,5 mill. kroner og gavefondet utgjør 4 mill. kroner (se styrets forslag til årets disponering nedenfor). Samlet utgjør bankens egenkapital da 11,6 % av forvaltningskapitalen ved årets utgang (11,3 % året før).

Årsregnskapet – finansiell stilling og resultat

Bankens årsregnskap er lagt fram under forutsetning om fortsatt drift, og styret kan bekrefte at forutsetningen for dette er til stede.

Etter styrets mening gir resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter, fyllestgjørende og rettvise informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet forhold etter utløpet av regnskapsåret som er av vesentlig betydning for banken ut over det som fremgår av og/eller er tatt hensyn til i årsoppgjøret.

Resultat av ordinær drift før skatt for 2019 utgjør 22,0 mill. kr (2018: 18,9 mill. kr). Det er avsatt ca. 5,2 mill. kr (2018: 4 mill. kr) til skatt, som gir et samlet resultat for regnskapsåret på 16,84 mill. kr (2018: 14,96 mill. kr). Styret vurderer det oppnådde resultat som meget tilfredsstillende.

Rentenettoen, 1,95 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, har gjennom 2019 økt med 0,19%-poeng, utgjørende en økning på hele 6 mill. kroner. Provisjonsinntektene er økt med 18,7% eller 1,8 mill. kroner. Utbytte på aksjer er økt med 0,9 Mill. kroner, der det vesentligste kan henføres til Eika.

Bankens samlede driftskostnader er i 2019 økt med 1,9 mill. kroner og utgjør 1,41 % av gjennomsnittlige forvaltningskapitalen (1,38 % i 2018). Kostnader i % av inntekter (uten kursendringer og utbytte fra verdipapirer) utgjør 57,9 % (61 % i 2018).

Netto tap på utlån og garantier utgjør en kostnad på 1,88 mill. kroner (0,43 mill. kroner i 2018). Tap i prosent av brutto utlån utgjør 0,11 %. Styret vurderer de individuelle nedskrivninger som tilstrekkelige, og har ut fra en totalvurdering ikke funnet grunn til å endre de gruppe-vise nedskrivninger. Dette også i lys av overgangen til IFRS 9 fra 1.1.2020, der benyttes Eikas utviklede modell for forventet kredittap (nærmere beskrevet i note 29 til regnskapet).

Utlånsveksten på egen bok i 2019 utgjør 6,7 % og i 2018 2,5 %. Inkludert lån som er formidlet til Eika Boligkreditt utgjør veksten i år 6,6 % mot 4,2 % i 2018. Utlån gjennom Eika Boligkreditt utgjør ved årets slutt ca. 488 mill. kroner mot ca. 460 mill. kroner i 2018.

I banken har det alltid vært fokus på innskuddsdekningen, som ved årets utgang utgjør 83,5% (2018: 82,7%).

Disponering av årets overskudd

Resultatet før skatt utgjør 22,012 mill. kroner og det er avsatt 5,176 mill. kroner til skatt. Styret foreslår følgende disponering av årets overskudd på kr 16.835.731:

Overført til sparebankens fond	kr. 16.135.731
Overført fra gavefond	kr. 300.000
<u>Overført til gaver</u>	<u>kr. 1.000.000</u>
Resultat for regnskapsåret	kr. 16.835.731

Bankens styring av finansiell risiko

Styret i Evje og Hornnes Sparebank er opptatt av at banken skal drives med et risikonivå som er avstemt mot bankens inntjeningsmuligheter og soliditet. Målsettingen er et moderat til lavt risikonivå. Markedsmessige ambisjoner skal balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og rimelig forutsigbar.

De regulatoriske løpende endringer i banksektoren (Basel III/CRD IV) har store konsekvenser for bankens risikostyring, kapitalisering og likviditet. Kravene er/blir implementert, og tilpasning til bankens virksomhet har løpende fokus.

Nærmere om finansiell risiko

Kredittrisiko er knyttet til tapspotensialet i utlånsporteføljen. Viktige virkemidler for å overvåke og begrense kredittrisikoen er klassifisering, misligholdsrapportering, nøkkeltall og analyser. Bankens vektlegger moderat risikoprofil, og har regelverk for kredittvurdering, kreditt håndtering og porteføljeovervåking. I tillegg til regelverket er god kjennskap til vesentlige kunder i et begrenset lokalt marked et ekstra godt grunnlag for å kunne vurdere betalingsevne og -vilje.

Oppfølgingen og kontrollen med kredittrisikoen betraktes som tilfredsstillende, og samlet sett vurderes kredittrisikoen som moderat.

Nærmere om risiko knyttet til utlån og garantiansvar – kredittrisikoprofil

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og systemet muliggjør overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.

Fordeling av engasjementene på personmarked (PM) og bedriftsmarked (BM) er rimelig stabilt og utgjør 78/22 ved årets utgang (2018 77/23). Ser man isolert på *brutto utlån* er fordelingen 80/20 (2018: 79/21).

Banken har tett oppfølging og dialog mht engasjementer som går i mislighold. Misligholdt lån/garantier over 90 dager utgjør 1,3 mill. kroner (2018: 5,9 mill. kroner), og det er knyttet en tapsavsetning til disse engasjementer på 0,9 mill. kroner.

Tapsutsatte lån, dog ikke misligholdte, utgjør 27 mill. kroner. Disse lånene er tapsavsatt med 3,7 mill. kroner etter vurdering av underliggende sikkerhet, betalingsevne og betalingsvilje hos låntaker.

Samlede nedskrivninger på utlån er på 11,054 mill. kroner, herav 6,4 mill. kroner som nedskrivning på grupper av utlån. Dette utgjør samlet 0,62 % av brutto utlån (2018: 0,67 %). Etter styrets vurdering er nedskrivningen tilstrekkelig til å møte risikoen for tap i porteføljen. Dette underbygges også av den makromodell som tas i bruk fra 1.1.2020 ved overgangen til IFRS 9. IFRS 9 krever at fremover-skuende informasjon inkluderes i vurderingen av forventede kredittap. For nærmere info vises til notene 29 og 30.

Overtatte eiendeler

Banken har etter konkurs hos kunde (i 2018) tiltrådt pant i fast eiendom. Eiendommen tilstrebes avhendet snarest mulig, og ligger for salg hos megler.

Forventninger til tap på utlån og garantier

Det vil alltid være risiko ved å låne ut penger, og styret er innforstått med at vi som «*lokalbank for rikere bygdelliv*» skal være med å ta en viss risiko, dog innenfor forsvarlige grenser. Styret vurderer at nivået på årlige tap ikke vil overstige 0,2 – 0,4 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette baseres på erfaring og den gode kjennskapen til bankens lånekunder ved gjennomgang av og vurderinger i bankens utlånsmasse.

Årets netto tap på utlån og garantier er lavt og utgjør en kostnad på 1,9 mill. kr tilsvarende 0,11% av brutto utlån.

Det er etter styrets vurdering ingen forhold som pr. i dag tyder på at det ligger risiko for betydelige tap i vår utlånsportefølje eller på våre garantistillelser, utover hva som speiles i de individuelle og de gruppevis nedskrivninger.

Den samlede kredittrisikoen i banken vurderes som moderat.

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke har tilstrekkelig med likvider til å møte de forpliktelser som forfaller. Bankens interne retningslinjer for likviditetsvirksomhet har fokus på ulike rammer og forfallsstruktur. Dette følges opp med målinger som kvartalsvis fremlegges for styret. Likviditetsrisikoen betraktes som lav, og det er styrets vurdering at denne er underlagt tilfredsstillende kontroll.

Styret vektlegger at banken skal ha en høy grad av selvfinansiering i kombinasjon med annen langsiktig finansiering av virksomheten. Ved årsskiftet var 83,5 % (2018: 82,7 %) av brutto utlån finansiert med kundeinnskudd.

Banken har hentet likviditet i markedet gjennom innlån i det norske obligasjonsmarkedet samt hos KFS (Kredittforeningen for Sparebanker):

Av bankens forvaltningskapital ved årsslutt er 9,5%, 200 mill. kroner, finansiert i det norske obligasjonsmarkedet. Obligasjonsinnlånene fordeler seg på 4 innlån, har alle ramme på 100 mill. kroner, og er ikke notert på ABM. Forfallene fordeler seg med første forfall i mai 2020 (50 mill. kroner). Deretter er det årlige forfall på 50 mill. kroner. For ytterligere styrking av likviditeten har banken i februar 2020 tatt opp et tilsvarende lån på 50 MNOK med løpetid på 5 år.

Bankens ansvarlige obligasjonslån på 20 mill. kroner har forfallsdato 13.mars 2028, med første ordinære call 13. mars 2023.

Hertil har banken finansiert 6,5%, 135 mill. kroner, gjennom låneforhold med KFS. Innlånene er fordelt på 6 lån med forfall i 2020 (kr 25 mill.), 2021 (kr 60 mill.), 2022 (kr 25 mill.) og 2024 (kr 25 mill.). Innestående reservefondsinnskudd hos KFS er 4,05 mill. kroner, tilsvarende 3 % av disse innlånene.

I dagens marked med konkurranse om innskuddene vil det være løpende behov for likviditet fra pengemarkedet. Gjennom effektiv og god drift, som sikrer god inntjening og over tid minimaliserer tap mener vi å ha god tillit i markedet, og nye låneopptak vurderes som kurante.

Eika Boligkreditt er, som nevnt i avsnittet om Eika Alliansen, også en fundingkilde for banken og utlånene herigjennom har i 2019 økt med netto 28 mill. kroner til 488 mill. kroner, noe mindre enn forventet.

Vi har gjennom året hatt kommittert trekkrettighet på oppgjørskontoen i DNB. Trekkrettigheten på oppgjørskontoen har kun i kortere perioder vært benyttet, og bankes daglige likviditetsutnyttelse i DNB har gjennom hele året vært godt innenfor CAP-utnyttelsen.

Bankens Liquidity Coverage Ratio (LCR) har gjennom hele året vært godt over Finanstilsynets minstekrav på 100, og utgjør 227 ved årets utgang (2018: 205).

Renterisiko er risikoen for at endringer i rentenivået kan påvirke bankens inntjening i negativ retning og er knyttet til ulik rentebinding på fordrings og gjeldsposter i og utenom balansen. Bankens innlån fra markedet og renten for disse midlene bestemmes av pengemarkedsrenten på fastsatte datoer. I en normalsituasjon vil de vilkår banken oppnår på sine innlån i en kortere periode kunne komme i utakt med de betingelser som gjelder egne lånekunder, noe som bare i mindre grad vil kunne påvirke bankens renterisiko. Banken har verken utlån eller innskudd med fast rente. Det har ikke vært brudd på bankens fastsatte ramme for renterisiko.

Bankens beholdning av obligasjoner ivaretas hos Eika Kapitalforvaltning, som også besørger salg og nye kjøp av obligasjoner etter fastsatte retningslinjer. Deponeringen i Norges Bank er også ivaretatt gjennom forvalter.

For bankens samlede virksomhet vurderes renterisikoen som lav idet vi relativt raskt vil kunne tilpasse oss de renteendringer som måtte komme.

Kursrisiko

I forbindelse med obligasjoner må renterisiko/kursrisiko ses i sammenheng. Obligasjonsbeholdningen er som nevnt ivaretatt hos forvalter, med hvilken det er inngått særskilt avtale om investeringsrammer. Rammene begrenser plassering i forskjellig typer papirer mht investeringsbeløp og løpetid og rentefølsomhet. Rapportering mottas månedlig.

Styret får jevnlig oppgave over kursutviklingen på verdipapirene. Samlet sett vurderes kursrisikoen som lav.

På beholdningen av aksjer, vil det alltid være relativt stor kursrisiko. Banken har imidlertid nå kun anleggsaksjer som regnskapsmessig i liten grad påvirkes av kurssvingninger. Anleggsaksjene vurderes til kostpris med mindre det er signaler som nødvendiggjør nedskrivning. De vesentligste enkeltposter av aksjer er aksjene i Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS og Eika VBB AS (VIPPS) som til sammen utgjør 91% av samlet aksjeverdi. All investering i aksjer skal godkjennes i styret.

Fra 1.1.2020 er det den virkelige verdi på aksjebeholdningen som vil gi det største utslaget i regnskapet (økt verdi av eiendelen og egenkapitalen) ved overgangen til IFRS. Dette er vist i overgangsnotene til regnskapet.

Valutarisiko

Banken har kun en mindre kassebeholdning i valuta. Utover dette er det valutaforpliktelse i danske kroner med bankens dataleverandør SDC i Danmark. Bankens eksponering i valutarisiko betraktes som lav.

Samfunnsansvar

Gjennom bankens slagord «*lokalbank for rikere bygdeliv*» erkjennes et samfunnsansvar. Banken har utover årsberetningens omtale av samfunnsansvar ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utgangspunktet for bankvirksomheten til Evje og Hornnes Sparebank er, innenfor lovpålagte rammebetingelser, å kunne bidra til at privatkunder, bedriftskunder, lag og foreninger skal få muligheten til å realisere sine prosjekter og ideer. Realisering skjer hovedsakelig gjennom sparing og/eller lån/likviditet/garanti og/eller sponsing og gaveutdelinger. Når det gjelder sparing tilbys ulike produkter for å stimulere til ulike typer sparing. Hva gjelder lån mv vil alltid bankens interne krav til egen soliditet ligge i bunnen for vurderinger, da bankens overlevelsessevne, det å være en trygg bank for sine kunder, også er et vesentlig samfunnsansvar.

Banken har høy kundetilfredshet som kommer til uttrykk gjennom målinger utført gjennom Eika Gruppen. Målingene vurderes nøye i banken, og benyttes aktivt som grunnlag for eventuelle justeringer av handlingsmønster/rutiner. Banken har etablert rutiner for skriftlige kundeklager, og har gjennom 2019 kun mottatt en skriftlig klage som ikke lot seg imøtekomme.

Årlig bidrar banken gjennom gaveutdelinger til lag og foreninger, sponsing av idrettslag og unge talenter samt aktiviteter ellers i nærområdet med betydelige beløp.

Styret etablerte særskilte retningslinjer for samfunnsansvar i 2017. Også innenfor emnene etikk, HMS, hvitvasking innehas retningslinjer som gjennomgås årlig. Det har gjennom 2019 ikke vært vesentlige hendelsesrapporteringer. Rapportering gjennom hvitvaskingsansvarlig er på et tilfredsstillende nivå.

AHV (AntiHvitVask)

I Finanstilsynets oppsummerende rapport til et dokument-basert tilsyn på AHV-området heter det:

«I august 2019 gjennomførte Finanstilsynet et avgrenset dokumentbasert anti-hvitvaskingstilsyn i norske banker. Utvalget omfattet samtlige banker som ikke var under pågående tilsyn eller nylig hadde gjennomført tilsyn der forpliktelsene om løpende oppfølging var undersøkt. Foretakene ble bedt om å informere Finanstilsynet om hvorvidt det er gjennomført kundetiltak for alle kundeforhold, og om alle kunder er underlagt løpende oppfølging. Videre ble de rapporteringspliktige bedt om å oppgi hvor mange kundeforhold, henholdsvis fysiske- og juridiske personer, som er etablert uten at kundens identitet er bekreftet på grunnlag av gyldig legitimasjon som er lagret i de rapporteringspliktiges systemer. De rapporteringspliktige måtte også oppgi hvor mange kunder i porteføljen som er registrert på konstruerte kundennummer, og hvorvidt disse er registrert iht. lovverket.

Resultatet av det dokumentbaserte tilsynet viste at mange rapporteringspliktige fortsatt hadde et betydelig etterslep av eldre, så vel som nyere, kundeetableringer som ikke har vært gjenstand for kundetiltak i tråd med tidligere og gjeldende hvitvaskingsregelverk.

Finanstilsynets forventning er:

At bankenes styre påser at opplysninger om samtlige kunders identitet er innhentet, og bekreftet ved gyldig legitimasjon iht § 12 og 13.

At bankenes styre påser at bruk av konstruerte kundennummer for juridiske personer er avgrenset til å unntaksvis benyttes for utenlandske juridiske personer som ikke har eller kan få utenlandsk organisasjonsnummer, og fysiske personer som ikke er tildelt fødsels- eller D-nummer av Norske myndigheter. «

Også i Evje og Hornnes Sparebank var det et etterslep på dette området, som fra ettersommeren av og frem til tilbakemeldingen til Finanstilsynet den 17.1.2020 har hatt det nødvendige oppryddings-fokus i banken. Man kunne da meddele Finanstilsynet det fåtall kunder som ikke oppfylte kravene til identifikasjons- og legitimasjonskontroll, og at disse kunders tjenester var blitt sperret for avvikling.

AHV arbeidet prioriteres høyt i banken, og prosessen det siste halvåret har bevisstgjort alle ansatte på det viktige grunnlag for etablering av kundeforhold, nemlig kundeerklæring og legitimasjon.

Virksomheten og det ytre miljø - bærekraft

Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at den direkte forurenser det ytre miljø. Klimaendringer vil imidlertid på sikt påvirke bankenes virksomhet direkte ved at klimaendringene vil berøre alle mennesker og alle deler av samfunnet. Sparebankene har i mer enn 150 år hatt solid tradisjon for å vise samfunnsengasjement, og det vil derfor være ønskelig å kunne engasjere seg også på dette viktige området.

Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar ei heller så langt egen miljøsystemsertifisering.

Det er så langt ikke lansert «grønne lån» i banken, noe man kan observere hos andre banker. Men bærekraft er blitt et viktig nøkkelord både privat og i all næringsvirksomhet. Bankens egne investeringer, som ivaretas av Eika Kapitalforvaltning via gitte rammer, er underlagt deres regelverk for bærekraftige investeringer, og det heter i deres rapport til oss:

«Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) opererer i henhold til norsk lov, men vi har i tillegg valgt å innrette våre investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Reglene Eika Kapitalforvaltning har utarbeidet er beskrevet i detalj i selskapets ESG-dokument (Environmental, social and corporate governance). En god ESG-strategi reduserer risikoen på investeringene, og gir samtidig en bærekraftig, langsiktig avkastning.»

Personal, arbeidsmiljø og likestilling

Banken har ved utgangen av året 16 fast bankansatte, en økning med 1 person. Totalt utførte årsverk gjennom 2019 er 15,6 (2018:15,1). I tillegg har banken vaktmester og renhold på deltid.

Samarbeidet med ansatte og tillitsvalgte fungerer godt. Arbeidsmiljøet som helhet vurderes som tilfredsstillende, og det er tatt grep omkring de siste par års målinger av medarbeidertilfredshet gjennom Eika Gruppen/Kantar som viste fallende score. Det jobbes målrettet med kompetanseutvikling, omstilling og medarbeidertilfredshet. Ledelsen har, i samarbeid med HMS ansvarlig og tillitsvalgte, gjennomført en prosess med sikte på økt medarbeider-engasjement og -tilfredsheten. Banken har avtale om inkluderende arbeidsliv med NAV og benytter deres tjenester ved behov.

Banken har gode pensjons-, liv- og helse-forsikringsordninger. De fysiske arbeidsforholdene betraktes som gode både hva angår utstyr og arbeidsplasser.

Sykefraværet har totalt vært på 4,5 % (2018: 4,9%), og har sammenheng med vedvarende langtidssykemelding, som ved årets slutt er kommet til ende. Det har ikke vært registrert personskader eller materielle skader i løpet av året. HMS ansvarlig har ikke rapportert om forhold som trenger fokus utover hva som allerede er et felles fokus (jfr. ovenfor), da saker forøvrig løses løpende. Banken er medlem i Setesdal Bedriftshelsetjeneste.

Bankens ledelse oppfordrer til kunnskapsoppdatering og utdanning. Seks av bankens medarbeidere er AFR rådgivere (Autorisert Finansiell Rådgiver). Disse samme personene, samt nyansatt, har også autorisasjon i kreditt (AIK). Ni av bankens medarbeidere har autorisasjon for forsikring (GOS).

På den tekniske siden er det kontinuerlige utbedringer både på system og saksbehandlernivå, der vår dataleverandør (Danske SDC) i samarbeid med Eika Gruppen er førende. Bankens sikkerhetsutstyr og rutiner blir jevnlig testet.

Av bankens 16 ansatte er det 4 menn og 12 kvinner. Bankens styre består av 5 personer hvorav 2 menn og 3 kvinner. Styret finner i dagens arbeidsmarked den faktiske tilstand hva gjelder likestilling tilfredsstillende, og det er ikke iverksatt eller planlagt iverksettelse av spesielle tiltak i så måte.

Eierstyring og selskapsledelse

Grunnlag for bankens virksomhet er krav til redelighet og forretningsmoral, og ansatte forventes å ha integritet og holdninger i samsvar med bankens etiske retningslinjer.

Bankens øverste organ er forstanderskapet med 16 medlemmer og som er sammensatt av 12 representanter for innskyterne, 2 representanter fra det offentlige og 2 representanter fra de ansatte.

Banken ledes av et styre på fem medlemmer, der det ene medlem er ansattes representant. Styret utgjør også så vel revisjonsutvalget som risikoutvalget.

Styret har besluttet, med utgangspunkt i bankens størrelse, at det ikke etableres internrevisjon i banken. Bankens eksterne revisor bistår med de nødvendige særattestasjonsoppgaver.

Utsiktene for kommende år

Evje og Hornnes Sparebank har en betydelig markedsandel og en sterk posisjon i vårt distrikt. Dette til tross for en sterk konkurransesituasjon i et relativt lite område sett ut fra kommunens innbyggertall. Digitale løsninger gjør også at kunder enklere kan flytte på seg. Konkurransen i finansmarkedet vil imidlertid alltid i varierende grad være der, men vi oppfatter at kundekretsen er stabil og lojal. Vi ønsker fortsatt å sette kunden i sentrum og ta vare på den tillit banken har i lokalsamfunnet og hos våre mange fjernkunder.

Både i Norge og internasjonalt er myndighetene opptatt av at banksektoren skal ha en sunn utvikling og bidra til finansiell stabilitet. Virkemidlene på sikt er økte krav til kapitaldekning og likviditetsreserver hvilket vil redusere bankenes evne til vekst og fremtvinger endringer i banksektoren.

Administrasjonen vurderer løpende tilpasninger i bankens organisering for å ta høyde for strategi, marked og ikke minst de regulatoriske forhold. Viktige oppgaver i 2020 er å fortsette med aktiv kundeomsorg og helhetlig økonomisk rådgivning, fokus på langsiktige og gode totalløsninger, trygging av kredittarbeidet og sikring av en robust funding. Kampen om kundene forblir hard, og rådgiverkompetansen er viktigere enn noen gang i et marked der produktene blir likere og likere.

På regnskapsområdet vil fra 2020 banken utarbeide delårs- og årsregnskap i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Dette, herunder effekter av overgangen, er detaljert omtalt i notene 29 og 30 til bankens årsregnskap.

Styret har med dagens rammebetingelser forventninger til en moderat vekst gjennom 2020 og et tilfredsstillende bidrag fra driften. Det er løpende fokus på en tilfredsstillende balanse mellom bankens kundeinnskudd og utlån, men også på en tilfredsstillende balanse mellom forvaltning og innlån fra markedet. Styret vil dessuten ha oppmerksomheten rettet mot rentenetto, andre driftsinntekter, tap i låneporteføljen og ikke minst bankens kostnadsnivå. Bankens rolle som en viktig bidragsyter i lokalsamfunnet ønskes videreført.

Primo januar 2020 ble Corona-viruset (Covid-19) identifisert av kinesiske helsemyndigheter. Etter hvert spredte viruset seg til flere land, og ultimo januar erklærte WHO utbruddet som en alvorlig hendelse. Siden da har situasjonen eskalert, og smitten sprer seg. Banken har p.t. god likviditet med en likviditetsportefølje som har en forsiktig risikoprofil. Bankens resultater kan med denne hendelse bli negativt påvirket i forhold til forventninger grunnet lavere rentenetto og økte tap, og hva de langsiktige konsekvensene vil bli for kundene og banken er det for tidlig å si noe sikkert om.

Takk

Styret vil takke kunder og øvrige forbindelser for den tillit som er vist Evje og Hornnes Sparebank gjennom året. Styret vil videre takke alle medarbeidere og tillitsvalgte for godt arbeid og samarbeid.

Evje den 27. februar 2020
EVJE OG HORNNES SPAREBANK

Kjell Fauske (s)
Styreleder

Grethe Ueland Hunshamar (s)
Nestleder

Siv Therese Kile Lie (s)
Styremedlem

Dag Yngve Aasen(s)
Styremedlem

Else Norunn Greibesland (s)
Styremedlem, ansattes representant

Knut Kjetil Møen (s)
Adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP 2019

(beløp i kroner)

	Noter	2019	2018
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		826.488	503.751
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	19	65.954.934	55.713.257
Renter o.l. inntekter av sertifikater, obl og andre rentebærende verdipapirer		3.341.312	2.449.875
Andre renteinntekter og lignende inntekter		0	0
Sum renteinntekter og lignende inntekter		70.122.734	58.666.883
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		-3.064.073	-2.468.182
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		-20.065.694	-15.182.852
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		-5.514.646	-5.619.746
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		-735.544	-522.744
Andre rentekostnader og lignende kostnader		-811.613	-957.530
Sum rentekostnader og lignende kostnader	14	-30.191.570	-24.751.055
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		39.931.164	33.915.828
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		3.093.359	2.155.542
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		3.093.359	2.155.542
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon		585.350	521.551
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		11.071.473	9.296.322
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester.....	21	11.656.823	9.817.872
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		-1.945.718	-2.092.503
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		-1.945.718	-2.092.503
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler...			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertif, obl o.a. VP med variabel avkastning.....	8	-165.890	-435.246
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer oa.verdipapir med variabel avkastning	10	256.913	286.000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		19.095	28.538
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdip. som er omløpsmidler.....		110.119	-120.709
Andre driftsinntekter			
Sum andre driftsinntekter	22	0	0
Sum andre driftsinntekter.....		12.914.583	9.760.203

RESULTATREGNSKAP forts.

	Noter	2019	2018
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn mv.			
Lønn	23,25	-10.849.634	-10.192.133
Pensjoner	24	-1.053.143	-732.744
Sosiale kostnader		-2.452.422	-2.241.153
Administrasjonskostnader		-8.821.558	-8.243.305
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		-23.176.757	-21.409.335
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger	11	-850.573	-978.120
Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		-850.573	-978.120
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		-1.239.832	-1.107.672
Andre driftskostnader		-3.497.190	-3.398.518
Sum andre driftskostnader	26	-4.737.022	-4.506.190
Sum driftskostnader		-28.764.353	-26.893.646
Driftsresultat før tap		24.081.395	16.782.385
Tap på utlån, garantier mv.			
Tap på utlån		-1.879.768	-726.247
Tap på garantier		0	293.508
Sum tap på utlån, garantier mv.	6	-1.879.768	-432.739
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Nedskrivninger/reversering av nedskrivning	10	-203.440	0
Gevinst/tap	10	13.798	2.594.939
Sun nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		-189.642	2.594.939
Resultat av ordinær drift før skatt		22.011.984	18.944.585
Skatt på ordinært resultat	27	-5.176.253	-3.986.829
Resultat av ordinær drift etter skatt		16.835.731	14.957.756
Resultat for regnskapsåret		16.835.731	14.957.756
Overføringer og disponeringer			
Disponeringer			
Overført til sparebankens fond	15	-16.135.731	-14.357.756
Overført til/ fra gavefond	15	300.000	-300.000
Overført til gavefond og/eller gaver	15	-1.000.000	-300.000
Sum disponert		-16.835.731	-14.957.756

Evje og Hornnes Sparebank

BALANSE 31.12.

(beløp i kroner)

	Noter	2019	2018
EIENDELER			
Konter og fordringer på sentralbanker		69.771.631	63.076.956
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner u avtalt løpetid/opsigelsesfrist		28.126.284	25.076.050
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner m avtalt løpetid/opsigelsesfrist	9	4.050.000	3.900.000
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		32.176.284	28.976.050
Utlån og fordringer på kunder			
Kasse-/drifts- og brukskreditter		175.411.100	179.931.538
Byggelån		40.591.554	46.713.531
Nedbetalingslån.....		1.559.732.962	1.438.146.684
Sum brutto utlån og fordringer på kunder	6,19,25	1.775.735.616	1.664.791.753
- Nedskrivninger på individuelle utlån	6	4.654.000	4.736.000
- Nedskrivninger på grupper av utlån	6	6.400.000	6.400.000
Sum netto utlån og fordringer på kunder		1.764.681.616	1.653.655.753
Overtatte eiendeler.....	7	3.600.000	3.900.000
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Utstedt av det offentlige			
Sertifikater og obligasjoner.....		18.011.138	17.004.245
Utstedt av andre enn det offentlige			
Sertifikater og obligasjoner		147.536.306	148.283.154
Sum sertifikater, obligasjoner o.a. rentebærende verdipapirer med fast avkastning	8	165.547.444	165.287.399
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		42.368.121	75.820.672
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning.....	10	42.368.121	75.820.672
Utsatt skattefordel	27	0	0
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		3.651.400	4.176.800
Bygninger og andre faste eiendommer		7.772.390	7.981.990
Sum varige driftsmidler	11	11.423.790	12.158.790
Andre eiendeler	12	165.374	922
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke motatte inntekter		4.770.367	3.831.430
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader			
Andre forskuiddsbetalte ikke påløpte kostnader.....		625.979	126.288
Sum forskuiddsbet. ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter.....		5.396.346	3.957.718
SUM EIENDELER	2,4	2.095.130.607	2.006.834.260

GJELD OG EGENKAPITAL

	Noter	2019	2018
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	1.733
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		135.000.000	110.000.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	14	135.000.000	110.001.733
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		947.873.472	888.147.812
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		535.340.465	489.181.768
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	14	1.483.213.938	1.377.329.580
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir			
Obligasjonsgjeld		199.942.999	259.906.022
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	14	199.942.999	259.906.022
Annen gjeld			
Annen gjeld		10.211.017	8.571.185
Sum annen gjeld	14,27	10.211.017	8.571.185
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		3.731.646	3.418.464
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	24	0	785.000
Utsatt skatt	27	523.000	150.000
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		523.000	935.000
Ansvarlig kapital/lånekapital			
Annen ansvarlig lånekapital		20.000.000	20.000.000
Sum ansvarlig kapital/lånekapital	14	20.000.000	20.000.000
SUM GJELD		1.852.622.600	1.780.161.984
EGENKAPITAL:			
Opptjent egenkapital	29, 30		
Sparebankens fond		238.508.007	222.372.276
Gavefond		4.000.000	4.300.000
Sum opptjent egenkapital	15,16	242.508.007	226.672.276
Sum egenkapital		242.508.007	226.672.276
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	2,4	2.095.130.607	2.006.834.260
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	6,17	39.687.655	31.714.198
Forpliktelser	6,17	114.780.652	110.603.816
Eika Boligkreditt	6,17	487.870.519	459.635.700
Eiendeler deponert i Norges Bank (låneverdi)	6,8,17	87.224.489	77.346.539

Evje og Hornnes Sparebank 31.12.2019 / 27.02.2020

Kjell Fauske (s)
Styreleder

Grethe Ueland Hunshamar (s)
Nestleder

Siv Therese Kile Lie (s)
Styremedlem

Dag Yngve Aasen (s)
Styremedlem

Else Norunn Greibesland (s)
Styremedlem (ansattes repr)

Knut Kjetil Møen (s)
Adm. banksjef

NOTER TIL REGNSKAPET 2019

Note 1 - Generell info - rettviseende bilde

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2019.

Fra 2020 vil banken avlegge delårsregnskap samt sitt første årsregnskap i samsvar med IFRS, hvilket er omtalt i egen note 29.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

RESULTATPOSTER

Bruk av estimater

Det er brukt estimater og forutsetninger under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk. Estimater påvirker resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld på balansedagen.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader.

Etableringsgebyrer overstiger ikke kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån, og periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFO-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Ettersom gebyr ved etablering av lån ikke overstiger kostnadene, se ovenfor, vil utlån vurdert til amortisert kost være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån som formidles til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar jevnlig vurdering av utlåns- og garantipor porteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger så snart alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivning baseres på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på en analyse av risiko og med grunnlag i bankens risikoklassifiseringssystem.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Bankens fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Overtatte eiendeler

Banken har pr 31.12.2019 en eiendom som er overatt og utlyst for salg.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2019.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verddivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggsportefølje verddivurderes etter regler gjeldene for den enkelte gruppe.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi for det enkelte papir. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen ivaretas av profesjonell aktør, Eika Kapitalforvaltning.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som anleggsmidler, og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer/grunnfond er anskaffelseskost og/eller verdjustert egenkapital. Dersom virkelig verdi av aksjene faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Pengemarkedsfond klassifiseres som aksjer/øvrige omløpsmidler og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrasket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning salgsverdi/bruksverdi er lavere enn balanseført verdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Immaterielle eiendeler

Banken har pr 31.12.2019 ingen aktiverte immaterielle eiendeler.

PENSJONFORPLIKTELSE OG PENSJONSKOSTNADER

Banken har innskuddspensjon for alle ansatte. Kostnadsføring av premien skjer under "lønn og generelle administrasjonskostnader".

Avtaletid mht gavepensjon til pensjonert banksjef utløp september 2019.

Regnskapsmessig behandling av AFP-ordning (ytelsesbasert flerforetaksordning) likestilles med innskuddsordning og kostnadsføres med årets premiebetaling. Det vises til særskilt note.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt.

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel fremkommer i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Utsatt skatt/netto utsatt skattefordel beregnes med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld regnskapsføres til nominelt beløp med justering for over- eller underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en korreksjon til den løpende renter over lånets løpetid.

Eventuell beholdning av egne obligasjoner kommer til fradrag på obligasjonsgjelden og presenteres på egen linje.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Oppstillingen baseres på den direkte metode.

Kontantstrømmer fra operasjonell drift er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet.

Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Note 3 - Datterselskap og tilknyttede selskap

Banken har ingen datterselskap og/eller tilknyttede selskap.

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsindikatorer samt LCR, som løpende fremlegges for styret. Beregnet LCR ved utgangen av 2019 utgjør 227 (2018: 205). Regelbestemt minstekrav er 100.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 80 %. Dekningen utgjør ved årets utgang 83,5 % mot 82,7 % året før.

Banken funder seg også gjennom innlån fra penge- og kapitalmarked. Forfallstrukturen fremgår i note 15 om gjeld. Kommiterte trekkrettigheter i DnB, kr 80 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenheng.

Likviditetssituasjonen betraktes som god.

Innskudd fra kunder uten oppsigelsestid er rapportert i kolonnen "uten rest løpetid". Innskudd fra kunder med oppsigelsestid er rapportert basert på lengden på oppsigelsesfristen.

Restløpetid for hovedposter i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	69.772						69.772
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	32.176				4.050		28.126
Utlån til og fordring på kunder	1.764.681	6.026	10.502	125.592	231.429	1.402.186	-11.054
Overtatte eiendeler	3.600						3.600
Obligasjoner og sertifikater	165.548	0	22.990	55.101	87.457	0	0
Øvrige eiendelsposter (inkl aksjer)	59.354	0	0				59.354
Sum eiendelsposter	2.095.131	6.026	33.492	180.693	322.936	1.402.186	149.798
- herav utenlandsk valuta	80						80
Gjeld og EK:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	135.000			25.000	110.000		0
Innskudd og gjeld til kunder	1.483.214	20.371	510.145				952.698
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	199.943			50.000	149.943		0
Øvrig gjeld	14.466						14.466
Ansvarlig lånekapital	20.000				20.000		
Egenkapital	242.508						242.508
Sum gjeld og egenkapital	2.095.131	20.371	510.145	75.000	279.943	0	1.209.672
- herav utenlandsk valuta	0	0					
Netto likv. eksponering på balansen	0	-14.345	-476.653	105.693	42.993	1.402.186	-1.059.874
- herav utenlandsk valuta	80	0	0	0	0	0	80

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 6 for informasjon om kredittrisiko i utlånsgasjement.

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kredittrisiko. Motpartrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter, og er nedfor nærmere omtalt under renterisiko, valutarisiko samt prisorisiko. Risikoen er knyttet til resultatsvingninger som følge av endringer i markedspriser og kurser.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som en følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån, og har ingen fastrentelån. Banken har ei heller ingen fastrenteinnskudd. Netto renterisiko knyttet til utlåns-/innskudds-virksomheten på fastrente betraktes følgelig som lav.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon/varighet på 0,15. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr. 0,3 mill ved årets slutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor den fastsatte ramme på 1 mill.

Tid frem til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

Renteendringstidspunkt for hovedposter i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente ekspon.
Eiendeler:							
Konter og fordringer på sentralbanken	69.772	66.125					3.647
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	32.176	28.126					4.050
Utlån til og fordring på kunder	1.764.682		1.775.736		0		-11.054
Obvertatte eiendeler	3.600						3.600
Obligasjoner og sertifikater	165.547	40.173	120.376	4.998			0
Øvrige eiendelsposter	59.354						59.354
Sum eiendelsposter	2.095.131	134.424	1.896.112	4.998	0	0	59.597
- herav utenlandsk valuta	80						80
Gjeld og EK:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	135.000		135.000				
Innskudd og gjeld til kunder	1.483.214		1.483.214				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	199.943	50.000	149.943				0
Øvrig gjeld	14.466		0				14.466
Ansvarlig lånekapital	20.000		20.000				0
Egenkapital	242.508						242.508
Sum gjeld og egenkapital	2.095.131	50.000	1.788.157	0	0	0	256.974
- herav utenlandsk valuta	0	0					
Netto rente eksponering på balansen	0	84.424	107.955	4.998	0	0	-197.377
- herav utenlandsk valuta	80						80

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta utgjøres av kassebeholdningen, samt forpliktelse til dataleverandør SDC. Beløpene er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Risiko for valutatap ansees å være uvesentlig.

Banken formidler forøvrig, når aktuelt, valutalån gjennom annen bank, men har ingen slike ved årets utgang.

Prisrisiko

Bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter utgjør pr 31-12-2019 kr 42,4 MNOK. Spesifikasjon fremgår av note 10. Et gjennomgående verdifall på 10 % vil påvirke resultatregnskapet negativt med kr 4,24 MNOK.

Note 5 – Finansielle derivater og instrumenter

Banken benytter ev. finansielle derivater kun i sikringsøyemed, og har de senere år ikke benyttet slike.

Note 6 - Utlån

Beløpet som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittisiko overfor kunder (definert i note 4), uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantier og ikke optrukne gitte kredittrammer.

Bankens maksimale eksponering for kredittisiko	31.12.2019	31.12.2018
Brutto utlån	1.775.736	1.664.792
Nedskrivning på individuelle utlån	-4.654	-4.736
Nedskrivning på grupper av utlån	-6.400	-6.400
Netto utlån	1.764.682	1.653.656
Garantier	39.687	31.715
Ikke optrukne kredittrammer	114.781	110.604
Maksimal eksponering for kredittisiko	1.919.150	1.795.975
Banken har dessuten utlån formidlet gjennom Eika Boligkreditt:	487.870	459.636

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelagere. Sikkerhetens verdi fastsettes til virkelig verdi med forhåndsbestemt %- fradrag avhengig av type sikkerhet. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges i utgangspunktet til grunn en forutsetning om fortsatt drift, med unntak for de tilfeller der det allerede er foretatt en nedskrivning.

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	2019	2018
SUM	2.446.056	2.354.937

Se tabell for misligholdte og tapsutsatte lån for informasjon om verdi av sikkerhetsstillelser for misligholdte og tapsutsatte lån.

Prinsipper for risikoklassifisering

Risikoklassifiseringssystemet som benyttes er utviklet i Eika.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens engasjementsportefølje.

Modellen beregner sannsynligheten for at kundene skal misligholde sitt engasjement de kommende 12 måneder (PD-verdi).

Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og kvartalsvis med eksterne data for bedriftskunder. For privatkundene oppdateres risikoklassen manuelt med de eksterne data. Risikoklassifiseringen benyttes i banken som beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåking og rapportering på porteføljennivå.

Utlånsvolumet er delt i 10 ulike risikoklasser (RKL) og for rapporteringsformål blir disse klassene slått sammen som følger:

Lav risiko	RKL 1-3
Middels risiko	RKL 4-7
Høy risiko	RKL 8-10
Misligholdte og tapsutsatte	RKL 11 og 12

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2019

Samlet 31-12-2019		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1-3	lav	1.278.568	66,2 %	1.189.925	7.562	81.081	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	503.759	26,1 %	452.258	24.815	26.686	0
Akk. risikoklasse 8-10	høy	116.672	6,0 %	103.045	6.966	6.661	0
Akk. risikoklasse 11-12 (*)	høy	31.194	1,6 %	30.498	344	352	4.654
Mangelfullt klassifisert	høy	11	0,0 %	11	0	0	0
SUM		1.930.204	100,0 %	1.775.737	39.687	114.780	4.654

(*) Mislighold og tap

Personmarked 31-12-2019		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1-3	lav	1.210.795	80,7 %	1.127.601	6.822	76.372	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	234.497	15,6 %	231.289	441	2.767	0
Akk. risikoklasse 8-10	høy	44.709	3,0 %	44.525	0	184	0
Akk. risikoklasse 11-12 (*)	høy	10.361	0,7 %	10.361	0	0	2.704
Mangelfullt klassifisert	høy	10	0,0 %	10	0	0	0
SUM		1.500.372	100,0 %	1.413.786	7.263	79.323	2.704

(*) Mislighold og tap

Bedriftsmarked 31-12-2019		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1-3	lav	67.773	15,8 %	62.324	740	4.709	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	269.262	62,6 %	220.969	24.374	23.919	0
Akk. risikoklasse 8-10	høy	71.963	16,7 %	58.520	6.966	6.477	0
Akk. risikoklasse 11-12 (*)	høy	20.833	4,8 %	20.137	344	352	1.950
Mangelfullt klassifisert	høy	1	0,0 %	1	0	0	0
SUM		429.832	100,0 %	361.951	32.424	35.657	1.950

(*) Mislighold og tap

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2018

Samlet 31-12-2018		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1-3	lav	1.215.836	67,3 %	1.132.796	9.046	74.994	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	392.559	21,7 %	356.653	13.624	22.282	0
Akk. risikoklasse 8-10	høy	176.137	9,7 %	153.775	9.035	13.327	0
Akk. risikoklasse 11-12 (*)	høy	21.572	1,2 %	21.562	10	0	4.736
Mangelfullt klassifisert	høy	7	0,0 %	7	0	0	0
SUM		1.807.111	100,0 %	1.664.793	31.715	110.603	4.736

(*) Mislighold og tap

Personmarked 31-12-2018		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1-3	lav	1.160.751	83,4 %	1.085.832	5.624	69.295	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	161.842	11,6 %	158.324	0	3.518	0
Akk. risikoklasse 8-10	høy	52.853	3,8 %	52.262	441	150	0
Akk. risikoklasse 11-12 (*)	høy	15.804	1,1 %	15.804	0	0	2.734
Mangelfullt klassifisert	høy	7	0,0 %	7	0	0	0
SUM		1.391.257	100,0 %	1.312.229	6.065	72.963	2.734

(*) Mislighold og tap

Bedriftsmarked 31-12-2018		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1-3	lav	56.085	13,5 %	46.964	3.422	5.699	0
Akk. risikoklasse 4-7	middels	230.717	55,5 %	198.329	13.624	18.764	0
Akk. risikoklasse 8-10	høy	123.284	29,6 %	101.513	8.594	13.177	0
Akk. risikoklasse 11-12 (*)	høy	5.768	1,4 %	5.758	10	0	2.002
Mangelfullt klassifisert	høy	0	0,0 %	0	0	0	0
SUM		415.854	100,0 %	352.564	25.650	37.640	2.002

(*) Mislighold og tap

Forskyvninger mellom risikogrupper

Som det fremgår av tabellverket over har det gjennom 2019 vært en positiv forskyvning til bedre risikoklasser.

Når høy risikoklasse har økt for BM-roferere det seg til at det er foretatt en avsetning for et mulig mindre tap på et større engasjement.

De gruppevisse nedskrivninger er ikke endret i 2019 og utgjør ved årets slutt kr 6.400. Dette utgjør 0,36 % av brutto utlån mot fjorårets 0,38 %.

Forventet årlig tapsnivå - forventet tap i forhold til renteinntekter

I banken tilstrebes å vektlegge risiko ved prising av engasjementer slik at lån og kreditter med laveste rente har en tilsvarende lav risiko.

Overvåking av kreditt risiko og oppfølging av tapsutsatte engasjementer er av stor viktighet, og tillegges stor vekt.

Kreditt risikoen overvåkes gjennom analyser, misligholdsrapportering, restanse- og overtreks- rapportering.

Det vurderes at årlige tap ikke vil overstige 0,4 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette er basert på erfaring, kjennskap til bankens lånekunder samt løpende vurdering av utlånsmassen.

Tapene forventes i det alt vesentlige å komme i gruppe høy risiko og forventes videre å ligge innenfor den samlede forventede renteinntekten for gruppen.

Bokført/virkelig verdi på utlån til kunder

Utlån og garantier verdsettes i tråd med "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier". Det er ikke grunner som skulle tilsa at virkelig verdi/markedspriser skulle avvike fra amortisert kost.

Lån og garantier verdsettes til pålydende når renter og avdrag betjones etter avtalen og det ellers ikke er objektive forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Etter forskriften skal slike lån nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet etter forventet levetid på lånet. Nedskrivning klassifiseres som tapskostnad, og renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Vår modell bygger på at der det foreligger objektive bevis for risiko for tap, gjøres det en totalvurdering av kundens betalingsevne, av den realitet som er stilt for lånet samt av sannsynligheten for tap. Det beregnede sannsynlige tap nedskrives som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivningen klassifiseres som tapskostnad.

De objektive bevis på at et utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgende type hendelser:

Vesentlige finansielle problemer hos låntager, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, opplåning for inndekking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

Utlån, garantier og ubenyttet kreditt fordelt på bransjer

	2019	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder (*)		1.413.784	7.263	79.323	1.308	9.052	2.704	
Næringslivskunder		361.951	32.426	35.457	2	18.094	1.950	
Sum utlån og garantier		1.775.735	39.689	114.780	1.310	27.146	4.654	6.400
Primærnæringer		33.190	731	2.259	0	0	0	
Bygg og anlegg		52.101	8.249	9.768	2	11.044	200	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.		157.701	10.159	4.293	0	4.147	750	
Varehandel, hotell og restaurantdrift		60.716	2.966	9.405	0	541	500	
Transport, post og telekommunikasjon		16.639	9.777	4.663	0	0	0	
Tjenesteytende virksomhet		19.389	0	2.094	0	2.362	500	
Industri og bergverk		22.215	544	2.975	0	0	0	
Sum næringskunder		361.951	32.426	35.457	2	18.094	1.950	

(*) garantier EBK inngår under person.

Det er avsatt for et mulig mindre tap på et større engasjement som gir en uforholdsmessig stor økning i tapsutsatte engasjement. Engasjementet ventes oppgjort gjennom 2020.

	2018	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder (*)		1.312.280	6.065	73.021	4.514	9.834	2.721	
Næringslivskunder		352.512	25.649	37.583	1.362	4.147	2.015	
Sum utlån og garantier		1.664.792	31.714	110.604	5.876	13.981	4.736	6.400
Primærnæringer		33.053	741	2.468	0	0	0	
Bygg og anlegg		49.252	7.480	8.266	0	0	0	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.		117.971	2.454	5.463	0	4.147	1.265	
Varehandel, hotell og restaurantdrift		82.191	2.751	9.916	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon		17.261	9.743	3.077	0	0	0	
Tjenesteytende virksomhet		43.980	2.148	6.872	1.362	0	750	
Industri og bergverk		8.804	332	1.521	0	0	0	
Sum næringskunder		352.512	25.649	37.583	1.362	4.147	2.015	

(*) garantier EBK inngår under person.

Tap på utlån og garantier

	2019			2018		
	Tap på kreditt-institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier	Tap på kreditt-institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier
Årets tapskostnader						
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	0	-82	0	0	-1242	0
+Periodens endring i gruppevis nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
+Periodens konstaterte tap hvor det tidl år er foretatt individuell nedskrivning	0	2195	0	0	450	0
+Periodens konstaterte tap hvor det tidl år ikke er foretatt individuell nedskrivning	0	0	0	0	1830	0
+Tap på overtatt eiendel	0	0	0	0	0	0
-Periodens inngang på tidligere perioders konst.tap	0	-234	0	0	-311	-294
=Periodens tapskostnad	0	1879	0	0	727	-294

Resultatført rente på nedskrevne lån	2019	2018
Andel av rente knyttet til nedskrivningen, inntektsført i tapslinjen	181	225

	2019			2018		
	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar
Endringer i individuelle nedskrivninger						
Individuell nedskrivning 1.1.	0	4.736	0	0	5.978	0
Periodens konstaterte tap hvor tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	2.195	0	0	527	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	9	0	0	82	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	2.192	0	0	2.445	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivning i perioden	0	88	0	0	3.242	0
Individuell nedskrivning 31.12.	0	4.654	0	0	4.736	0
Endring i gruppevis nedskrivninger						
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1		6.400			6.400	
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån		0			0	
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12		6.400			6.400	

De gruppevis nedskrivninger tar høyde for tap på engasjementer i bankens portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsatt. Nytt risikoklassifiseringssystem har en egen beregningsmodul for gruppevis nedskrivninger som tilsier en tilbakeføring av nedskrivning. En totalvurdering, herunder de kommende nye regler, gjør at nedskrivningen beholdes uendret.

Misligholdte og tapsutsatte utlån	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte utlån totalt	1.310	5.876	688	12.982	8.732
Individuell nedskrivning	-932	-2.400	-	-	-1.741
Netto misligholdte utlån	378	3.476	688	12.982	6.991
Øvrige tapsutsatte lån totalt	27.146	13.981	26.893	26.164	13.255
Individuell nedskrivning	-3.722	-2.336	-5.978	-4.040	-1.272
Netto øvrige tapsutsatte lån	23.424	11.645	20.915	22.124	11.983

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrukket fant sted.

Det er avsatt for et mulig mindre tap på et større engasjement som gir en uforholdsmessig stor økning i tapsutsatte engasjement. Engasjementet ventes oppgjort gjennom 2020.

	Over 3 tom 6 mnd	Over 6 mnd tom 12 mnd	Over 1 år	Sum misligholdte lån	Tapsutsatte lån	Sikkerhetsstillelser for misligholdte lån	Sikkerhetsstillelser for tapsutsatte lån
31.12.2019							
Privatmarked	-	-	1.308	1.308	9.052	800	8.896
Bedriftsmarked	-	2	-	2	18.094	-	15.657
Sum	-	2	1.308	1.310	27.146	800	24.553
31.12.2018							
Privatmarked	2.316	1.632	566	4.514	9.834	9.788	8.947
Bedriftsmarked	338	499	525	1.362	4.148	1.100	3.480
Sum	2.654	2.131	1.091	5.876	13.982	10.888	12.427

Note 7 - Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler

Banken har tiltrådt pant i fast eiendom.

Type eiendel	2019	2018
Fast eiendom	3.600	3.900
Eiendommen er utlyst for salg gjennom megler.		

Note - 8 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Verdsettelse

Bankens beholdning av obligasjoner er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi på balansetidspunktet.

Hele beholdningen er klassifisert som omløpsmidler, og papirene verdsettes enkeltvis.

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirene er i NOK.

Omløpsmidler	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydende verdi	Kostpris	Markeds-verdi	Børsnotert andel av bokf
Utstedt av det offentlige						
Stat/Statsgaranterte	0 %	-	-	-	-	0
Kommuner	20 %	18.011	18.000	18.030	18.014	5.020
Sum		18.011	18.000	18.030	18.014	5.020
Utstedt av andre						
Bankobligasjoner	20 %	34.134	34.000	34.265	34.156	0
Bankobligasjoner	50 %	11.028	11.000	11.066	11.028	5.008
Kredittforetak - OMF (1)	10 %	96.386	96.000	96.545	96.555	76.428
Kredittforetak	20 %	-	-	-	-	-
Industri	100 %	5.988	6.000	6.000	5.988	5.988
Øvrige sektorer	100 %	-	-	-	-	-
Sum		147.536	147.000	147.876	147.727	87.424
Sum sertifikater, obligasjoner mv		165.547	165.000	165.906	165.741	92.444
Akkumulert nedskrivning 2019				359		
Herav årets nto nedskr/(-)reversert nedsk				166		
Bokført verdi				165.547		
Pantsatt portefølje		91.542				
Låneverdi i NB på pantsatt		87.224				
Pantsattbar portefølje (ikke pantsatt)		23.011				
Utgangspunkt for ytterligere lånerett i Norges Bank		114.553				

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, forpliktet seg til å kjøpe nyutstedte OMF'er om EBK ikke kan innhente

likviditet på annen måte. Forpliktelsen kan variere fra måned til måned og utgjør 0 mill kroner ved årets utgang.

Gjennomsnittlig vektet eff. rente på obligasjonsbeholdning pr 31-12-2019 utgjør 1,93 % (31-12-2018: 1,45 %).

Note 9 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Bokført som utlån til og fordring på kredittinstitusjoner:

Medlemsinnskudd KFS (reservfondsinnskudd 3%)

Pålydende	Bokført	Tilbakebet 2020
4.050	4.050	750

Bokført som utlån til og fordring på kunder

-

Bokført som sertifikater og obligasjoner

-

Note 10 - Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Verdsettelse

Banken har ikke handelsaksjer.

Aksje-/rente-fond klassifiseres som omløpsmiddel, og vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi når slik er i beholdning (intet 31-12-2019)

Aksjer klassifisert som anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives når virkelig verdi (markedsverdi) vurderes/observeres

å være vesentlig lavere enn anskaffelseskost, og dette ikke ansees forbigående.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff kost	Andel børsnotert
Omløpsmidler	0	0	0	0
Anleggsmidler	42.368	56.282	42.572	0
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	42.368	56.282	42.572	0

Handels- og omløps-portefølje	Antall	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff Kost	Andel børsnotert
Spesifikasjon						
PMF, Eika Sparebank	-	-	-	-	-	-
Sum omløpsmidler			-	-	-	-

Anleggsmidler Spesifikasjon	Organisasjons nummer	Antall	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Virkelig verdi (*)	Anskaff kost	Andel børsnotert
Aksjer:							
Eika Gruppen AS	979319568	133.347	204	6.287	19.669	6.491	0
Eika BoligKreditt AS	885621252	6.875.569	0	28.785	28.602	28.785	0
EiendomsKreditt ASA	979391284	15.805	0	1.602	1.925	1.602	0
VN Norge AS	821083052	444	0	628	803	628	0
Eika VBB AS	921859708	823	0	3.257	3.257	3.257	0
VN Norge Holding 1 AS (1)	918053076	8	0	0	154	0	0
SDC Danmark		1.408	0	631	717	631	0
Diverse aksjer				14	60	14	0
<i>Nedskr 1.1.</i>							
Egenkapitalbevis:							
Kredittforeningen for Sparebanker	986918930	460	0	474	474	474	0
Kvinesdal Sparebank	937894805	6.896	0	690	621	690	0
Sum anleggsmidler			204	42.368	56.282	42.572	0
Sum aksjer, andeler o a verdipapirer med variabel avkastning				42.368	56.282	42.572	-

(*) Virkelig verdi tilsvarende kostpris og/eller observert redusert verdi (verdijustert egenkapital) når det ikke finnes offisiell markedsverdi.

(1) Banken har eierskap i konvertible C-aksjer i Visa Inc, som Visa Norge Holding 1 AS forvalter på vegne av 104 banker i Norge. Virkelig verdi av bankens andel er kr TNOK 154 og aksjeposten blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS.

Beholdningsendring gjennom året av verdipapirer som er anleggsmiddel:							
	01.01.2019	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2019	
Anleggsaksjer	36.821	204	0	5.993	242	42.368	

Note 11 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler blir balanseført til anskaffelseskost og fratrekkes årlig ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger tilsvarende en lineær avskrivning over det enkelte driftsmidlets antatte levetid.

	Maskiner inv/ transpm.	Bankbygg, hytte, tomter
Anskaffelseskost 1/1	7.882	11.078
Årets tilgang	115	-
Årets avgang, utrangering av nedskrevne eiendeler	-304	-
Anskaffelseskost 31/12	7.693	11.078
Akkumulerte avskrivninger 1/1	3.705	3.096
Årets tilgang	641	210
Årets avgang, utrangering av nedskrevne eiendeler	-304	-
Akkumulerte avskrivninger 31/12	4.042	3.306
Bokført verdi pr. 31.12	3.651	7.772
Avskrivningssatser	15 - 33 %	0 - 5 %

Fast eiendom	Type	Geografisk beliggenhet	Areal m ²	Herav utleide areale m ²	Balanseført verdi 31.12
Sentrum Evje	Bankbygg	Evje og Hornnes	500	ca 13 (*)	6.082
Sentrum Evje	Tomt	Evje og Hornnes		0	600
Funksjonærhytta på Hovden	Hytte	Bykle		0	1.070
Sum					7.752

(*) utleie til Aktiv Eiendomsmedling

Note 12 - Andre eiendeler

Spesifiseres ikke av hensyn til uvesentlighet.

Note 13 - Forvaltning av finansielle instrumenter

Banken har ingen balanseført verdi av finansielle instrumenter som forvaltes i eget navn på vegne av en annen. Se note 20 vedrørende startlån som forvaltes for kommunen.

Note 14 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	Valuta	2019	2018
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	NOK	-	2
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	NOK	135.000	110.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	135.000	110.002
Gjennomsnittlig rentesats		2,55 %	1,99 %

Lån med avtalt løpetid består av innlån fra KFS. Forfall på innlånene fordeler seg på 2020 25 MNOK (september), 2021 60 MNOK, 2022 25 MNOK og 2023 25 MNOK.

Det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

Innskudd fra og gjeld til kunder	Valuta	2019	2018
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	NOK	947.873	888.148
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	NOK	535.340	489.182
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	1.483.214	1.377.330
Gjennomsnittlig rentesats		1,41 %	1,16 %

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig innskudd fra kunder. Det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Lov om sikringsordninger for banker pålegger banken å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil 2 mill. kroner av det samlede innskudd. Årlig innbetales en avgift til Bankenes Sikringsfond etter bestemmelser i Banksikringsloven.

Avgiften utgjorde i 2019 (ny beregningsmåte) TNOK 812 (2018 TNOK 958).

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån, ikke notert	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Gjeld pr. 31/12-19	Gjeld pr. 31/12-18
NO0010763642	2016	25.04.2019	Nib. + 133 bp		60.000		60.000
NO0010785868	2017	06.05.2020	Nib. + 99 bp		50.000	50.000	50.000
NO0010798416	2017	21.06.2022	Nib. + 106 bp		50.000	50.000	50.000
NO0010808942	2017	25.01.2021	Nib. + 86 bp		50.000	50.000	50.000
NO0010815293	2018	01.02.2023	Nib. + 100 bp		50.000	50.000	50.000
Underkurs						(57)	(94)
				2,47 %		199.943	259.906

Lånene er i norske kroner, og det er ikke stilt sikkerhet for gjelden. Underkurs periodiseres over lånets løpetid.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av vektet saldo på obligasjonslånet.

Ansvarlig lånekapital

Ikke notert	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Gjeld pr. 31/12-19	Gjeld pr. 31/12-18
NO0010818388	2018	13.3.2023/2028	Nib. + 2,15 bp	3,68 %	20.000	20.000	20.000

Lånet er i norske kroner, og det er ikke stilt sikkerhet for gjelden.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av vektet saldo på obligasjonslånet.

Annen gjeld	2019	2018
Spesifisert på viktigste enkeltposter:		
Bankremisser	102	362
Betalingsformidling	1.962	1.522
Skyldige off avgifter	134	131
Betalbar skatt	4.829	3.655
Skattetrekk	545	644
Leverandørgjeld	1.435	1.675
Annen gjeld, herunder årets gaveavsetning	1.204	582
Sum annen gjeld	10.211	8.571

Note 15 - Endringer i egenkapitalen

	Sparebankens fond	Gavefond		Sum egenkapital	Avsatt til gaver	Sum disponering
Egenkapital 1.1	222.372	4.300		226.672		
Disponering av årets resultat	16.136	-300		15.836	1.000	16.836
Overføring fra gavefond	0	0		0		0
Egenkapital 31.12	238.508	4.000	0	242.508		16.836

Resultat etter skatt i % av FVK	Forvaltnings kapital 1-1	Forvaltnings kapital 31-12	Forvaltnings kapital - gjennomsnitt	Res etter skatt	Res i % av fvk 1-1	Res i % av 31-12	fvk	Res i % av fvk	gj.sn
2019	2.006.834	2.006.834	2.095.131	16.836	0,84 %		0,84 %		0,80 %
2018	1.913.945	2.006.834	1.960.390	14.957	0,78 %		0,75 %		0,76 %
2017	1.755.016	1.913.945	1.834.481	12.259	0,70 %		0,64 %		0,67 %

Note 16 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er en minimum ansvarlige kapital på 8 %. Hertil kommer myndighetenes buffer-påslag som samlet 31-12-2019 utgjør 8% = 16%
Hertil skal også tillegges bankens resultat av ICAAP vurderingen/Pilar 2 tillegget som bygger på bankens risikoprofil.

Ansvarlig kapital	2019	2018
Sparebankens fond	238.508	222.372
Gavefond	4.000	4.300
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-22.167	-17.889
Andre fradragposter	-	-
Ren kjernekapital	220.341	208.783
Ansvarlig lånekapital, tilleggskapital	20.000	20.000
Ansvarlig kapital	240.341	228.783

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeringskategori/ Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag TOTALT	
	2019	2018
Stater og sentralbanker	0	0
Lokale/reg. myndigheter	3.679	3.469
Institusjoner	12.466	13.256
Foretak	115.966	145.545
Pant i fast eiendom	715.336	711.585
Forfalte engasjementer	382	3.658
Høyrisiko-engasjementer	0	0
Obl. med fortrinnsrett	9.659	8.637
Fordring på instit og foretak med kortsiktig rating	5.625	
Andeler i verdipapirfond		10.611
Egenkapitalposisjoner	24.251	22.831
Øvrige engasjementer	63.149	41.937
Kreditrisiko	950.513	961.529
Motpartsrisiko	0	0
Operasjonell risiko	88.593	79.723
Sum alle risikoer	1.039.106	1.041.252
Ren kjernekapitaldekning samt kjernekapitaldekning	21,20 %	20,05 %
Kapitaldekning	23,13 %	21,97 %
Uvirket kjernekapitalandel	10,27 %	10,18 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)		
Motsyklisk buffer (2,50 %)	25.978	26.031
Systemrisikobuffer (3,00 %)	25.978	20.825
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	31.173	31.238
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	83.128	78.094
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	46.760	46.856
	90.453	83.833
Konsolidert nivå - Eika Gruppen AS 0,55% (0,51%) og Eika Boligkreditt AS 0,56% (0,54%)	2019	2018
Ren kjernekapital	240.619	225.237
Kjernekapital	244.388	229.529
Ansvarlig kapital	269.139	253.787
Beregningsgrunnlag	1.243.318	1.236.927
Ren kjernekapitaldekning	19,35 %	18,21 %
Kjernekapitaldekning	19,66 %	18,56 %
Kapitaldekning	21,65 %	20,52 %
Uvirket kjernekapitalandel	8,86 %	8,61 %

Note 17 - Poster utenom balansen

Betingede forpliktelser - Garantier	2019	2018
Betalingsgarantier	7.311	6.843
Kontraktsgarantier	26.183	19.865
Lånegarantier - Eika BoligKreditt AS (EBK)	6.194	5.000
Garantier for skatter		6
Garanti overfor Bankenes Sikringsfond se note 14	-	-
Sum betingede forpliktelser	39.688	31.714
Herav innen bankens fylke	30.749	28.385

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet når dette er bolig (innenfor 50% når dette er hytte). Videre må det være avholdt takst på eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder når lånet opptas. Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for 488 MNOK hos EBK (31.12.18 460 MNOK).

Garantibeløpet overfor EBK:

Tapsgaranti - Utgjør 1 % av utlånsporteføljen i EBK i en løpende 12 måneders periode, dog minimum 5 MNOK. Ansvarlig bank betaler 80 % av konstatert tap, og bankfellesskapet 20% (proratisk fordeling), som kan motregnes i provisjoner.

Saksgaranti - Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Spesifikasjon av garantier til EBK	2019	2018
Tapsgaranti	5.000	5.000
Saksgaranti	1.194	-
Sum	6.194	5.000

Øvrig forpliktelse overfor EBK (1)	-	-
------------------------------------	---	---

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån (avtale om innenfor 75% av forsvarlig verdigrunnlag er avtalt fra 2020 av). Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i det alt vesentligst nye lån og/eller refinansiering.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 4,9 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

(1) Banken har, sammen med øvrige eierbanke, påtatt seg en likviditetsforpliktelse overfor EBK. Forpliktelsen går ut på å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av EBK for en forholdsmessig andel. Likviditetsforpliktelsen estimeres og rapporteres månedlig fra EBK, og utgjør ved årets utgang ingen forpliktelse.

Forpliktelser	2019	2018
Bevilgede ikke diskonterte lån og ubenyttet rammekreditter	114.781	110.604
Sum forpliktelser utenom balansen	114.781	110.604

Eiendeler deponert i Norges Bank	2019 (haircut)	2019	2018
Obligasjoner - se note 8	87.224	91.542	77.346
Sum forpliktelser utenom balansen	87.224	91.542	77.346

Note 18 -Betingede utfall

Arten og omfanget av betingede forpliktelser refereres til garantier, se note 17.

Note 19 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg i det alt vesentlige geografisk i samme forhold som den underliggende hovedstol:

	2019	%	SUM	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering
Agder		88,9 %	1.716.735	1.597.503	30.749	88.483
Herav Aust Agder			1.196.573	1.196.573		
Herav Bankens kommune		42,7 %	824.601	761.066		63.535
Landet for øvrig		11,0 %	212.604	177.368	8.939	26.297
Utlandet		0,0 %	865	865	0	0
SUM		100,0 %	1.930.204	1.775.736	39.688	114.780

Garantier under "Landet for øvrig" gjelder i det alt vesentlige Eika Boligkreditt.

	2018	%	SUM	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering
Bankens Fylke	68,4 %		1.235.762	1.122.114	28.385	85.263
Herav Bankens kommune	45,9 %		829.893	742.427	26.243	61.223
Landet for øvrig	31,3 %		565.768	537.099	3.329	25.340
Utlandet	0,3 %		5.580	5.580	0	0
SUM	100,0 %		1.807.110	1.664.793	31.714	110.603

Garantier under "Landet for øvrig" gjelder i det alt vesentlige Eika Bollgkreditt.

Note 20 - Forvaltning- og administrasjonstjenester

Banken forvalter startlån for Evje og Hornnes kommune. Saldo ved årsskifte utgjør ca kr 25,7 mill fordelt på 36 lån. Dette er midler som kommunen låner i Husbanken for videre utlån. Bankens oppgave er regulert i egen avtale og innebærer ingen kredittrisiko for banken.

Note 21 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2019	2018
Garantiprovisjon	585	522
Betalingsformidling	4.304	3.617
Forsikringstjenester	3.110	2.603
Verdipapirromsetning/forvaltning	520	493
Kredittformidling	3.021	2.461
Annen virksomhet/bankbokser og husleie	117	123
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	11.657	9.819

Note 22 - Andre driftsinntekter

	2019	2018
Ingen poster		

Note 23 - Lønn og generelle administrasjonskostnader

	2019	2018
Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør	98	134

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på den ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad i regnskapet, men rentesubsidieringen reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

Note 24 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser - antall ansatte

Antall fast ansatte ved årets slutt er 16. Det er gjennom året utført 15,6 årsverk.
OTP - Obligatorisk tjenestepensjon er pliktig. Bankens ordning tilfredsstiller kravene.

Innskuddspensjon

Bankens faste ansatte er tilsluttet innskuddspensjon, og det betales ekstrapensjon til 2 personer som kompensasjon knyttet til overgangen fra ytelsespensjon.

AFP - ytelsesbasert flerforetaksordning

AFP- ordningen er etablert med virkning fra 1-1-2011. Ordningen er i motsetning til den tidligere, ikke en førtidspensjonering men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP- ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år.

AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende år.

Avtale med forrige banksjef - ikke sikret forpliktelse

Forrige banksjef hadde en frivillig avtale om pensjonsalder fra 62 år og godtgjørelse på 70 % av lønn i 5 år deretter. Avtalen opphørte sept 2019.

	SUM 2019	Sikrede ytelser 2019	Usikrede ytelser 2019	SUM 2018
Pensjonskostnader:				
Innskuddspensjon	888	888		832
Ekstrapensjon	55	55		55
AFP- pensjon	168	168		117
Avtale med banksjef, opphørt sept 2019	672	0	672	870
Avtale med banksjef, TBF avsetning	-730	0	-730	-1141
PENSJONSKOSTNAD	1053	1111	-58	733

Note 25 a - Ytelser til ledende personer

Banken *benytter ikke* aksjeverdbasert godtgjørelse.

Ledende ansatte og tillitsvalgte		2019	2018
Lønn og annen godtgjørelse til banksjef, inkl fri bil, forsikring, rentefordel, el.komm. og bonus	(x)	1.393	1.385
Godtgjørelse til styrets medlemmer/styrehonorar:			
Frank Håland	Styrets leder til 18.3.2019	33	105
Kjell Fauske	Styreleder fra 18.3.2019	84	60
Grethe Ueland Hunshamar	Nestleder fra 18.3.2019	55	60
Siv Therese Kile Lie	Styremedlem	55	60
Dag Yngve Aasen	Styremedlem fra 18.3.2019	44	
Else Norunn Greibesland	Styremedlem, ansattes repr.	50	50
SUM for styret		321	335
Godtgjørelse til forstanderskapets medlemmer			
Bente Lantz	Leder	8	8
Godtgjørelse til øvrige medlemmer i forstanderskapet		16	14
Godtgjørelse til valg- og gave-komite		9	9

(x) B banksjef får andel av bonus på lik linje med øvrige ansatte (likedeling). Utbetalingen skjer i året etter beregningsåret (avsettes som gjeld).

Oppnådd bonus 2019 var kr 25.000 (2018 kr 20.000) pr helt årsverk.

Gavepensjon til tidligere banksjef ble avsluttet 2019.

Utover dette er det ingen avtaler som gir daglig leder/ledende ansatt, styrets medlemmer eller andre tillitsvalgte særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet.

Note 25 b - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer mv.

Der hvor det er rammelån er hele rammen medregnet i beløpene.

		2019		2018	
		Lån	Garanti	Lån	Garanti
Ansatte:					
Banksjef		2.500	-	1.914	-
Øvrige ansatte (x)		31.618	-	26.553	-
Sum ansatte		34.118	-	28.467	-
Styret					
Kjell Fauske	Styrets leder	-	-	-	-
Grethe Ueland Hunshamar	Nestleder	700	-	1.625	-
Siv Therese Kile Lie	Styremedlem	-	-	-	-
Dag Yngve Aasen (ny 2019)	Styremedlem	929	-	-	-
Else Norunn Greibesland	Styremedlem, ansattes repr	2.000	-	2.000	-
Sum styret		3.629	-	3.625	-
Til nærstående av samlet styre og banksjef		10.428	-	4.743	-
Forstanderskapet (16 medlemmer):					
Forstanderskapets formann		-	-	-	-
Øvrige medlemmer av forstanderskapet (13 medlemmer)		11.538	-	12.274	-
Sum forstanderskapet (x)		11.538	-	12.274	-
(x) Lån til 2 ansatte repr inngår ovenfor i lån til øvrige ansatte					

Vilkår for lån og garantier er gitt på standard vilkår og/eller de generelle vilkår som gjelder for alle ansatte.

Note 26 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2019	2018
Løpende driftskostnad fast eiendom	829	1.108
Kostnader overtatt eiendom	411	
Maskiner, inventar og transportmidler	460	396
Revisjonshonorar inkl mva	441	225
Forsikringer og kontingenter	2.235	2.357
Andre ordinære tap	-	-
Andre driftskostnader	361	420
Sum andre driftskostnader	4.737	4.506
Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:		
Lovpålagt revisjon	391	193
Ligningspapirer	-	-
Rådgivning	50	33
Sum revisjon og bistand inkl mva	441	225

Note 27 - Skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat samt 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel:

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen baseres på 25 %.

Kostnaden i resultatregnskapet korrigeres for evt avvik i fjorårets beregnede skatt og den endelig utlignede skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:	2019	2018
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	22.012	18.945
Permanente forskjeller, inkl fritaksmetoden	-2.789	-4.562
Endringer i midlertidige forskjeller	-1.492	-1.325
Skattepliktig inntekt	17.731	13.058
Inntektsskatt	4.433	3.270
Formueskatt	396	385
Betalbar skatt	4.829	3.655
For mye (-)/for lite avsatt fjoråret	-26	2
Endring utsatt skattefordel/utsatt skatt	373	330
Årets skattekostnad	5.176	3.987

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet som følger:	31.12.2019	31.12.2018	Endring
<i>Positive (skatteøkende) midlertidige forskjeller</i>			
Driftsmidler	2.450	2.172	-278
Sum positive forskjeller	2.450	2.172	-278
<i>Negative (skattereduserende) forskjeller som kan utlignes:</i>			
Forpliktelse	-	-	-
Nedskrivning verdipapirer	359	788	-429
	359	788	-429
Grunnlag (- utsatt skattefordel)/utsatt skatt	2.091	1.384	-707
Utsatt skatt/(- utsatt skattefordel) 25%	523	346	177
			-
<i>Negative forskjeller som ikke kan utlignes:</i>			
Pensjonsforpliktelse	-	785	-785
Sum negative forskjeller	-	785	-785
Utsatt skattefordel 25%	-	196	-196
Netto utsatt (skatteforpliktelse)/skattefordel pr 31.12.	-523	-150	-373

Note 28 - Nøkkeltall

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	57,94 %	64,58 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	6,96 %	0,11 %
Egenkapitalavkastning*	7,18 %	7,06 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	19,56 %	18,55 %
Netto rentemargin hittil i år	1,95 %	1,74 %
Resultat etter skatt i % av FVK	0,82 %	0,77 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	20,38 %	28,70 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	25,66 %	25,94 %
Innskuddsdekning	83,53 %	82,73 %
*EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	21,20 %	20,05 %
Kjernekapitaldekning	21,20 %	20,05 %
Kapitaldekning	23,13 %	21,97 %
Leverage ratio	10,27 %	10,18 %
Likviditet		
LCR	227	205
NSFR	137	138

Note 29 - Overgangsnoter IFRS 9 fra 1.1.2020**Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet**

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Se note 30 for åpningsbalanse og effekter av overgang til IFRS.

Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16, Leieavtaler, for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER IHT. PRINSIPPER SOM VIL GJELDER FRA 2020**Prinsipper for konsolidering og regnskapsmessig behandling av tilknyttede selskap**

Banken har ingen datterselskap og ei heller tilknyttede selskap.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i banken.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

Amortisert kost

Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat

Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat

Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, vil ev. bli sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Bankene benytter derfor fair value option for å unngå accounting mismatch på disse utlånene og er derfor klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Bankene har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 60 % (75 %). Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Bankene har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Bankene har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke er derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kreditt risikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

BESKRIVELSE AV PD MODELLEN

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og rekallibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO

Vesentlig økning i kreditt risiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kreditt risiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kreditt risiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kreditt risiko definert som:

PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 %

og

PD liv > PD rest liv ini * 2

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kreditt risiko definert som:

PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 %

eller

PD liv > PD rest liv ini * 2

BEREGNING AV LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarier – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenariene gjøres etter en ekspertvurdering.

Følgende makrovariabler er benyttet i de ulike scenarioene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020:

	2020	2021	2022	2023
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61

Memo:

Scenario 'Normal Vekst Og Utvikling' baserer seg på Finanstilsynets normalscenario. Et scenario hvor den økonomiske veksten dempes uten behov for store grep hverken i form av innstramminger (renteøkninger, stram finanspolitikk) for å bremse den økonomiske veksten, eller i form av stimuli (Rentekutt, slakk finanspolitikk). Ikke helt lik Finanstilsynets scenario, men noenlunde samme postnummer.

	2020	2021	2022	2023
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30

Memo:

'Nedsided Scenario' er basert på Finanstilsynets Stresstest. En typisk internasjonal lavkonjunktur med betydelig fall i både eksportvolum for tradisjonelle næringer, og for oljeprisen, er antatt å gjøre finansmarkedene usikre på kredittvurderingen av norsk publikum. Slik er nedsided-scenario stilisert, med et langvarig fall i oljeprisen til 30 USD per fat (som i Finanstilsynets juni rapport). Vel så viktig er en halvering av oljeinvesteringene i det samme år som oljeprisen faller. Rentene som folk flest får, øker i nedgangstider, fordi stigningen i kredittpåslag mer enn oppveier eventuelle rentekutt i Norges Bank.

	2020	2021	2022	2023
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

Memo:

'Høy-vekst scenarioet' er utformet av Eika som en situasjon hvor mange av de parameterverdier som kjennetegner nedgangstider, får motsvarende positivt fortegn. God vekst i eksportvolumer, og en oljepris på 80 USD gjennom prognoseperioden hører med. Scenarioet er en klassisk norsk høykonjunktur hvor gode tider for våre eksportnæringer gir støtet til en bredt basert norsk konjunkturoppgang.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under **'Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter'** i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Evje og Hornnes Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsere, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Immaterielle eiendeler

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige verdier som kan henføres til eiendelen, vil tilflyte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid. Så langt har banken ikke balanseført immaterielle eiendeler.

Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investeringselendom

Investeringselendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Banken har ikke slike eiendommer.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Banken har ingen tilknyttede selskaper.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Banken omklannet i 2014 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskaper. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 30 - Åpningsbalanse og effekter av overgang til IFRS.

Eigenkapitaloppstilling	Spare- bankens fond	Gave-fond	Fond for vurderings- forskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egen-kapital
Sum egenkapital 31.12.2017	208.014.520	4.000.000	-	-	-	212.014.520
Utbetalt i 2018	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-
Resultat 2018	14.357.756	300.000	-	-	-	14.657.756
Sum egenkapital 31.12.2018	222.372.276	4.300.000	-	-	-	226.672.276
Utbetalt i 2019	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-
Resultat 2019	16.135.731	-300.000	-	-	-	15.835.731
Sum egenkapital 31.12.2019	238.508.007	4.000.000	-	-	-	242.508.007
Sum egenkapital 01.01.2020 NGAAP	238.508.007	4.000.000	-	-	-	242.508.007
Overgang til IFRS 01.01.2020	-216.712	-	-	13.711.331	-	13.494.619
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	238.291.295	4.000.000	-	13.711.331	-	256.002.626

Verdiendringer	NGAAP	Endring	IFRS	IFRS verdsettingsteknikk
Verdiendringer aksjer	LVP/kost	13.914.771	VV over utvidet resultat	Basert på ikke observerbare markedsdata
Verdiendring obligasjoner (1)	LVP	144.621	VV over resultatet	Basert på observerbare markedsdata
Verdiendringer utlån (1)	Tapsforskrift	1.177.116	IFRS 9	Modell for forventet kreditttap, modell beskrevet i tekste
Verdiendringer off balance (1)	Tapsforskrift	-194.826	IFRS 9	Modell for forventet kreditttap, modell beskrevet i tekste
Verdiendring uamortisert geb innt fra tidl år (1)		-1.547.063	Amortisert kost	Effektiv rentemetode
		<u>13.494.619</u>		

(1) Fratrullet 25% avsatt skatt

Nedskrivninger etter IFRS 9 og
utlånsforskriften

	31.12.2019		01.01.2020 IFRS 9		
	Utlåns- forskriften	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale
Utlån til og fordringer på kunder	11.054.000	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	nedskrivninger
Garantier og ubenyttede kredittrammer til kunder	-	830.607	3.999.905	4.654.000	9.484.512
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	156.900	102.867	-	259.767
Sum nedskrivninger	11.054.000	987.507	4.102.772	4.654.000	9.744.279
Bokført som reduksjon av balanseposter	11.054.000	830.607	3.999.905	4.654.000	9.484.512
Bokført som avsetning på gjeldspost	-	156.900	102.867	-	259.767

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2019 - DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner

	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(112.906)	(42.902)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	65.429	55.583
Overtatte eiendeler	-	(3.900)
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	105.884	79.944
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(20.880)	(16.143)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	(152)	602
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	814	487
Endring sertifikat og obligasjoner	(260)	(16.941)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	3.165	2.346
Netto provisjonsinnbetalinger	9.711	7.725
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	(147)	(407)
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	39.557	(29.000)
Utbetalinger til drift	(29.369)	(27.063)
Betalt skatt	(3.629)	(3.582)
Utbetalte gaver	(288)	(620)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	56.931	6.130
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(115)	(745)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	-
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(5.993)	(7.017)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	183	2.074
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	3.093	2.156
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-2.832	-3.532
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(59.963)	12
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(5.610)	(5.443)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	25.000	(20.000)
Renter på gjeld til kredittinstitusjonar	(3.052)	(2.451)
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	-	20.000
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(730)	(487)
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-44.354	-8.369
A + B + C Netto endring likvider i perioden	9.745	-5.771
Likviditetsbeholdning 1.1	88.153	93.924
Likviditetsbeholdning 31.12	97.898	88.153
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Sentralbanken	69.772	63.077
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	28.126	25.076
Likviditetsbeholdning	97.898	88.153

Til forstanderskapet i Evje og Hornnes Sparebank

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb 1312 Vikka, 0112 Oslo
NO 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01
www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Evje og Hornnes Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 16 835 731. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om bankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at banken ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

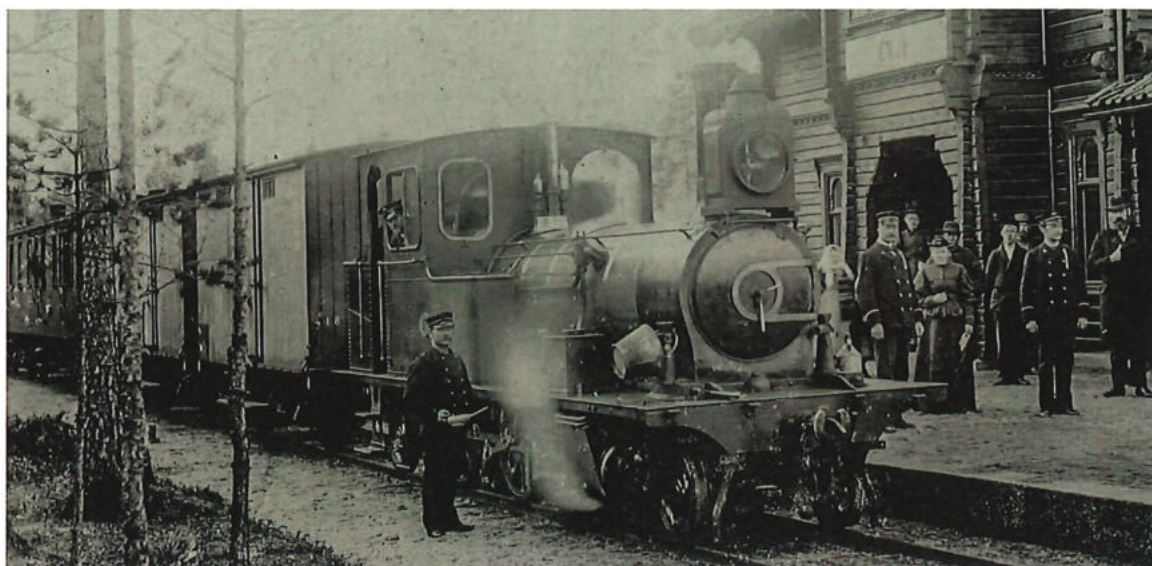
Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Mandal, 12. mars 2020
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

Nøkkeltall					
NØKKELTALL I % AV GJ.SN FORVALTNINGSKAPITAL	31.12.19	31.12.18	31.12.17	31.12.16	31.12.15
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,95 %	1,74 %	1,94 %	1,96 %	1,96 %
Andre driftsinntekter	0,63 %	0,50 %	0,54 %	0,46 %	0,48 %
Driftskostnader	1,41 %	1,38 %	1,47 %	1,58 %	1,48 %
Resultat for regnskapsåret	0,82 %	0,77 %	0,67 %	0,66 %	0,52 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (tusen kroner)	2.042.517	1.951.799	1.823.823	1.734.863	1.626.814
Forvaltningskapital (tusen kroner)	2.095.131	2.006.834	1.913.945	1.755.016	1.676.004
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	7,18 %	7,06 %	6,12 %	5,99 %	4,70 %
Kostnader i % av totale inntekter (ex kursgevinster)	54,50 %	61,40 %	59,56 %	64,38 %	59,74 %
Tap i % av brutto utlån	0,11 %	0,03 %	0,15 %	0,15 %	0,20 %
KAPITALDEKNING					
Kapitaldekning	23,13 %	21,97 %	19,65 %	19,86 %	19,84 %
Kjernekapitaldekning	21,20 %	20,05 %	19,65 %	19,86 %	19,84 %
Ren kjernekapitaldekning	21,20 %	20,05 %	19,65 %	19,86 %	19,84 %
Uvektet kjernekapital	10,27 %	10,18 %	10,17 %	10,40 %	9,68 %
<i>Konsolidering av andel i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt:</i>					
Konsolidert kapitaldekning	21,65 %	20,52 %			
Konsolidert kjernekapitaldekning	19,66 %	18,56 %			
Konsolidert ren kjernekapitaldekning	19,35 %	18,21 %			
Konsolidert uvektet kjernekapital	8,61 %	8,61 %			
LIKVIDITET					
LCR (likviditetsreserven)	227	205	185	125	156
NSFR	137	138			
VEKST					
12 mnd forvaltningsvekst	4,40 %	4,85 %	9,06 %	4,71 %	5,44 %
12 mnd utlånsvekst egen bok	6,66 %	2,54 %	5,48 %	9,76 %	5,56 %
12 mnd utlånsvekst inkl Eika Boligkreditt	6,55 %	4,21 %	7,81 %	11,94 %	6,47 %
12 mnd innskuddsvekst	7,69 %	6,16 %	1,51 %	0,90 %	7,59 %
Innskudd i % av utlån	83,53 %	82,73 %	79,91 %	83,03 %	90,33 %

Bankens tillitsvalgte gjennom 2019

STYRET

Kjell Fauske - leder
Grethe Ueland Hunshamar - nestleder
Siv Therese Kile Lie
Dag Yngve Aasen
Else Norunn Greibesland

FORSTANDERSKAPET INNSKYTERVALGTE

Bente Lantz - leder
Leif K Fjordingstad - nestleder
Pål Aas
Heidi Ose
Arild Lie
Bente Rasmussen
Rune Thorsen
Unni Abusdal
Solveig Kallhovd
Øystein Tjessem
Rune Telhaug
Alf Pettersen

KOMMUNEVALGTE

Britt I Andersen
Egil Kjebekk

ANSATTES REPRESENTANTER

Knut Aasland
Thomas Undeland